

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2018. gada 12. decembrī

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

321. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, A.Kušķis J.Asaris, V.Brūzis, I.Purmale, J.Zilgalvis, D.Baltiņa; I.Tapiņa
Projektu pārstāvji:
J.Lejnieks – Dailes teātra teritorijas plāna konkurss;
J.Bartaševics, T.Turlajs – projekts Tallinas ielā 85;
M.Kalvāne – lokālpārplānojums Eksportosta.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 321. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

A.Rupenheite informē, ka jautājums par ēkas Elizabetes ielā 25, Rīgā tiek atcelts, pamatojoties uz iesniedzēja lūgumu.

Padome apstiprina pārējo darba kārtību.

2.

Padomes 322.sēde

Padome vienojas 322.sēdi sasaukt 2019. gada 9. janvārī un 16. janvārī plkst.14:00 (pēc nepieciešamības).

3.

Iecere lokālpārplānojuma teritorijā Eksportostas dienvidu daļā, Rīgā; Iesniedzējs: SIA "Metrum".

M.Kalvāne informē par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu.

Pamatojoties uz UNESCO LNK ieteikumu, Pilsētas attīstības departaments iekļāvis izvērtējuma veikšanu, balstoties uz ICOMOS vadlīnijām ietekmes uz kultūras mantojumu novērtēšanai Pasaules mantojuma vietām.

G.Princis aicina pārdomāt un izvērtēt dzelzceļa sliežu saglabāšanu un iekļaušanu plānojumā kā industriālu un vēsturisku raksturu.

U.Bratuškins vērš uzmanību, ka esošais dzelzceļš varētu tikt savienots ar RailBaltic mezglu centrā, lai pasažieriem būtu ērtāka pārvietošanās uz ostu.

V.Brūzis vērš uzmanību, ka pasažieru kuģiem vēlams atrasties tuvāk pilsētas centram, nevis attālināti.

Padome pieņem zināšanai sniegto informāciju un aicina ievērtēt izteiktās piezīmes.

4.

Daudzdzīvokļu ēkas pārbūve un jaunbūve Tallinas ielā 85, Rīgā; Iesniedzējs: Jānis Bartaševičs.

Projektētāja pārstāvis informē par ieceri. Plānots piebūvēt jumta daļā apjomu par vienu stāvu.

Padome konstatē, ka iesniegta jauna iecere, iepriekš tika izskatīts cits risinājums.

D.Baltiņa: uzskatu, ka dažādie augstumi pilsētā ir tās viena no Rīgas galvenajām vērtībām, tādēļ neredzu pamatojumu apbūvi paaugstināt par vienu stāvu. Ēka jāatjauno pašreizējā augstumā un veidolā. Plānotajai piebūvei jāatrod vizuāli veiksmīgāks risinājums, jo šobrīd tas vēl ir negatavs.

U.Brtauškins: Uzskatu, ka ēkas paaugstināšana ir iespējama, to pieļauj arī ielas platums. Iepriekš izskatot risinājumu, bija bažas par tehnisko iespēju īstenot bēniņu stāva kompleksu pacelšanu. Piedāvātajā risinājumā, jāpaceļ ne tikai augšējā uzbūve, bet arī vainagojošā dzega, kas ir ķieģeļu arhitektūra ar smalku ažūru risinājumu. Tieši šajā apstākļi saskatu lielāko bīstamību.

A.Kušķis: jautājums ir dalāms vairākās daļās. Svarīgs ir ēkas kultūrvēsturiskās vērtības līmenis, kas nosaka iespējamās pārveidojumus. Jāņem vērā arī iepriekš izteiktās piezīmes par jaunās daļas veidošanu. Šobrīd izskatās, ka tiek veidota kopija, paceļot vienu stāvu uz augšu. Kopijas veidošana netiek rekomendēta, nolūkā radīt jauno daļu atšķirīgu un laikmetīgu. Jaunās piebūves risinājums vēl ir izstrādājams, un meklējami varianti.

G.Princis: Esošās ēkas novērtējums ir izšķirīgs, kā risināt pārveidi. Esošās ēkas kopskats šobrīd šķiet pietiekami labs, kas ir kā sava laika mēroga un rakstura harmonisks objekts, apskatāms no visiem skatupunktiem. Pirmajā ieskatā šķiet, ka nav nepieciešami pārveidojumi. Tomēr, ja kultūrvēsturiskās vērtības līmenis to pieļauj, tad svarīgi izvērtēt iespējas korekti atdarināt vienu stāvu un ievietot ēkā un vai šis risinājums būs pozitīvs pienesums ēkai. Uzskatu, ka ēka ir vērtīga jau šobrīd. Jauno apjomu iespējams veidot kā mūsdienīgu pienesumu vēsturiskajai ēkai. Iesniegtais risinājums vēl ir pilnveidojams.

J.Zilgalvis: Pievienojos D.Baltiņas viedoklim. Ēkai ir klasisks apjoms, kas šobrīd izskatās ļoti labi un pieņemami esošajā veidolā. Nav skaidrs, kādēļ nepieciešams paaugstināt ēku – vai tam ir tehnisks pamatojums? Jaunais apjoms ir iespējams.

J.Asaris: svarīgi saprast pārbūves pamatojumu piedāvājumam. Pilsētībūvnieciski ainavā ēka varētu būt augstāka, bet pamatojums ir svarīgs. Jaunbūves risinājums ir vēl attīstāms, bet iespējams. Uzskatu, ka ēkai ir kultūrvēsturiska vērtība, iespējams ēkā ir pat vērtīgi un saglabājami interjera elementi.

I.Tapiņa: no vizuālā efekta viedokļa pārveidojumi ir iespējami. Svarīgi tomēr saprast pamatojumu pārveidojumiem. Otrās kārtas jaunbūves risinājums vēl nav izskatāms un to nepieciešams pārstrādāt.

I.Purmale: paaugstināšanas risinājumam nepieciešams pamatojums, kas turklāt sniedz pienesumu ēkai. Jaunā piebūve ir vēl pārstrādājama.

V.Brūzis: Būvapjomu iespējams paaugstināt pret Tallinas ielu, bet nav pārliecība par iespēju simetriski paaugstināt pret Lauku ielu. Viens variants ir replikas veidošana. Jaunais apjoms vēl nav līdz galam izstrādāts, lai par to pieņemtu lēmumu.

A.Kronbergs: Ēkas pārbūves risinājums atkarīgs no apkārtnes ielu analīzes un to platuma. Jaunajai apbūvei būtu jābūt atšķirīgai, bet iederīgai vēsturiskajā vidē.

Jautājums izskatīts kā konsultatīvs, balsojums netiek veikts.

5.

Dalles teātra teritorijas plānojums un vides dizains, projektēšanas programma; Iesniedzējs: Rīgas domes Īpašuma departaments.

J.Lejnieks informē par projektēšanas konkursa programmā iekļautajiem nosacījumiem – vizuālais noformējums uzrakstam par teātri, zemes līmeņa apgaismes ķermeņiem, reklāmas izvietošanai, dizaina elementiem, terasējuma vides pieejamība u.c.

Padome diskutē par vides pieejamības prasību – Padome iesaka izteikt prasību redakcijā: “nodrošināt vides pieejamību atbilstoši normatīvo aktu prasībām” (nenorādot konkrētus virzienus).

V.Brūzis: uzskatu, ka svarīgi risinājumā iekļaut arī laukuma otru daļu (iesniegtajā materiālā zili iezīmētā aizmugures daļa).

A.Kušķis: Objekts ir nozīmīgs, tādēļ svarīgi pēc iespējas precīzāk definēt nosacījumus.

D.Baltiņa uzdod jautājumu, kādēļ ir pieņemts lēmums sludināt konkursu, nevis īstenot laukuma sākotnējā risinājuma atjaunošanu, kas liecinātu par vēlmi saglabāt esošo ēku kā vērtīgu kultūras mantojumu.

J.Lejnieks informē, ka projektēšanas programma ietver kompromisu, kas respektē kultūras mantojumu. Lēmums par konkursa organizēšanu risinājuma atrašanai ir pasūtītāja ziņā.

A.Kušķis: Runa nav tikai par restaurācijas risinājumiem. Konkursa mērķis ir iegūt labāko risinājumu. Jāapzinās, ka situāciju sarežģī fakts, ka puse no teritorijas pieder pašvaldībai, otra puse valstij.

I.Tapiņa: Svarīgi apzināties rezultātu, ko pašvaldība vēlas sasniegt – teātra priekšlaukuma atjaunošanas interpretāciju vai citu risinājumu.

A.Kušķis uzdod jautājumu par perspektīvā iespējamo ēkas piebūvi un labiekārtojuma labiekārtojuma risinājumu un konsultācijām ar Kultūras ministriju. Vai šie risinājumi nepārklājas – ja tiek plānota ēkas attīstība, vai ir lietderīgi šobrīd attīstīt laukumu vietā, kur vēlāk var būt vajadzīga ēkas piebūve?

J.Lejnieks: Sadarbību ar Kultūras ministriju pārstāv J.Dripe, kurš būs arī žūrijas pārstāvis. Pēc esošās informācijas, ēkas paplašināšana šobrīd nav plānota. Šobrīd aktualitāte ir piekļūšana esošajai infrastruktūrai, īpaši tehniskajam transportam.

A.Kronbergs: uzskatu, ka nevajadzētu atdalīt divas projektējamās daļas, jo svarīgi panākt kopību abām daļām. Šobrīd abas teritorijas tiek izmantotas dažādi, no kurām viena praktiski ir nepieejama. Ēka ir brīvstāvoša, līdz ar to svarīgi būtu panākt, ka risinājums uzlabo pieejamību visai ēkai un rada teritoriju pievilcīgāku cilvēkiem.

A.Kušķis: Priekšlikums konkursa organizētājiem, kopā ar Pilsētas arhitektu un Pilsētas attīstības departamentu vienoti pārskatīt konkursa nosacījumus.

G.Princis: svarīgi akcentēt mērķi, kas tiktu iegūti konkursa rezultātā - brīvstāvošo ēku padarītu pieejamāku un integrētu apkārtējā teritorijā, vienlaikus padarīt to labāk uztveramu no dažādiem skatupunktiem..

A.Kronbergs: priekšlikums teritoriju nodēvēt nevis par priekšlaukumu, bet par publisko ārtelpu ap Dailies teātra ēku.

U.Bratuškins: priekšlikums nolikumā paredzēt vietu dizaina objektam, nevis paša objekta radīšanu, tādējādi atdalot teritorijas labiekārtojuma risinājumu no vides dizaina.

Padomes locekļi diskutē par autostāvvietu nodrošināšanas nepieciešamību, atbilstoši situācijai, neparedzot to skaita palielināšanu.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta konkursa organizēšanu, uzskatot, ka teritorija ir jāsakopj un jāattīsta atbilstoši mūsdienu pilsētvides principiem, pēc iespējas saglabājot vēsturiskos telpas principus, kas tika sākotnēji projektēti. Padome kopumā piekrīt formulētajiem mērķiem (nodēvējot priekšlaukumu par publisko ārtelpu); nesadalot teritoriju divās daļās un veidojot dizainu visai teritorijai; 4.punktā precīzāk definēt nosacījumu par stāvvietām – nodrošināt stāvvietas teātrim pieguļošajā teritorijā (nevis palielināt stāvvietu skaitu); definēt, ka ir jāsaglabā un jārespektē kultūras piemineklis, tomēr ir iespējamās inovācijas, kas iekļaujas pieminekļa teritorijā; prasību daļā 3.punktā ietvert monolītā dzelzsbetona atbalsta sienas principu saglabāšanu, nevis konkrētu nosacījumu par sienas veidošanu; atturēties no digitālu ekrānu risinājumiem.

Padome vienojas, ka iesniedzējs sagatavo labotu dokumentu, atbilstoši izteiktajām piezīmēm un saskaņo to elektroniski ar Padomes locekļiem.

Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome atbalsta konkursa organizēšanu, uzskatot, ka teritorija ir jāsakopj un jāattīsta atbilstoši mūsdienu pilsētvides principiem, pēc iespējas saglabājot vēsturiskos telpas principus, kas tika sākotnēji projektēti. Padome kopumā piekrīt formulētajiem mērķiem (nodēvējot priekšlaukumu par publisko ārtelpu); nesadalot teritoriju divās daļās un veidojot dizainu visai teritorijai; 4.punktā precīzāk definēt nosacījumu par stāvvietām – nodrošināt stāvvietas teātrim pieguļošajā teritorijā (nevis palielināt stāvvietu skaitu); definēt, ka ir jāsaglabā un jārespektē kultūras piemineklis, tomēr ir iespējamās inovācijas, kas iekļaujas pieminekļa teritorijā; prasību daļā 3.punktā ietvert monolītā dzelzsbetona atbalsta sienas principu saglabāšanu, nevis konkrētu nosacījumu par sienas veidošanu; atturēties no digitālu ekrānu risinājumiem.

Padome vienojas, ka iesniedzējs sagatavo labotu dokumentu, atbilstoši izteiktajām piezīmēm un saskaņo to elektroniski ar Padomes locekļiem.

Gala dokuments pievienots protokolam kā pielikums nr. 2.

Sēdi slēdz plkst. 15:47.

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

V.Brūzis

D.Baltiņa

A.Kušķis

I.Purmale

J.Zilglavis

I.Tapiņa

Sēdi protokolēja

A.Rupenheite